

Rechtentool beoordeling recht op opvang

(ingevolge de Wmo 2015)

Voor de individuele dakloze EU-burger

Algemene inleiding

Bepaalde EU-burgers en hun derdelands familieleden hebben het recht op gelijke behandeling, op grond van Richtlijn 2004/38, en op dezelfde wijze als Nederlanders toegang tot de Wet Maatschappelijke Opvang 2015 (hierna: Wmo 2015). De doelstelling van deze rechtentool is om te beoordelen of de individuele dakloze EU burger dit recht op gelijke behandeling heeft. Dit is geen bindende beoordeling. De beoordeling in de rechtentool gaat over het recht op gelijke behandeling en vindt plaats voorafgaand aan de Wmo toets.

Gebruik de knoppen om door het document te navigeren.

Volgende →

Beoordeling gemeente

Het besluit om voorzieningen die volgen uit de Wmo 2015 toe te kennen is altijd aan de gemeente zelf. U kunt daarom, ongeacht een negatieve beoordeling die volgt uit de tool, altijd begunstigend afwijken. Dit kan bijvoorbeeld in het geval van bijzondere kwetsbaarheid, daarbij kunt u denken aan de volgende (niet-limitatieve) situaties:

- Er is behoefte aan acute medisch noodzakelijke zorg.
NB: Iedereen in Nederland heeft recht op zorg, ongeacht nationaliteit.
- Slachtoffers mensenhandel (seksuele- of arbeidsuitbuiting).
NB: Deze doelgroep wordt niet opgevangen in de reguliere maatschappelijke opvang, maar opvang moet worden geboden binnen vrouwenopvang of de opvang voor slachtoffers mensenhandel.
- Minderjarigen
NB: Wmo opvang is niet bedoeld voor minderjarigen, maar valt onder verantwoordelijkheid van jeugdzorg. Ouders met minderjarigen kinderen kunnen wel op grond van Wmo worden opvangen.

Adviesverzoeken aan de IND

Het recht op gelijke behandeling hangt samen met het rechtmatig verblijf van de EU burger. Daarom is samenwerking met de IND belangrijk. Daarvoor is het volgende van belang:

- De IND is primair verantwoordelijk voor het beoordelen van het verblijfsrecht. Wanneer er echter een beroep op voorzieningen wordt gedaan, zoals opvang, dan hebben gemeenten een eigen verantwoordelijkheid om te onderzoeken of er een EU verblijfsrecht bestaat.
NB: Titel 30 code in de BRP wordt automatisch verstrekt, dit houdt dus niet in dat het verblijfsrecht van de EU burger is vastgesteld. Gemeenten dienen daarom een eigen beoordeling te maken.
- Bij beoordeling kan het noodzakelijk zijn om advies te vragen aan de IND (adviesverzoekenEU@ind.nl): wanneer er (i) twijfel ontstaan bij de beoordeling, of (ii) de beoordeling negatief is.
- Daarbovenop zijn er enkele bijzondere situaties wanneer altijd een adviesverzoek richting de IND dient te gaan: (i) betrokkene is een derdelands familielid van de EU-burger; (ii) ouder van een minderjarig kind met EU nationaliteit; (ii) EU-burger of derdelands familielid met antecedenten (openbare orde of nationale veiligheid).
- De IND zet erop in om een reactietermijn van 1-2 weken te hanteren.
- Bij de adviesaanvraag is het van belang om het volgende op te nemen: (i) of er sprake moet zijn van spoed in behandeling van aanvraag voor deze EU burger; (ii) de door de EU-burger verstrekte informatie (bewijsstukken zoals arbeidscontract, werkgeversverklaring, bankafschriften etc.).

Bijzondere situaties

- EU-burger met duurzaam verblijf: EU-burgers die langer dan 5 jaar EU-verblijfsrecht hebben gehad hebben duurzaam verblijf. Dit geeft het recht op gelijke behandeling als Nederlanders in het kader van de Wmo 2015. Dit kan van rechtswege ontstaan (dus zonder toetsing bij de IND). Wanneer u twijfelt of dit bij de individuele EU burger het geval is, treed dan in contact met de IND.

NB: Titel 40 code in de BRP geeft aan dat de EU burger duurzaam verblijf heeft en dat dit al getoetst is bij de IND.

Start rechtentool

1. Kan de EU-burger redelijkerwijs zijn identiteit aantonen?

Toelichting:

Stel vast dat betrokkene een EU-burger is, of een derdelands familielid van een EU-burger. Het is aan de betrokkene om zijn identiteit aannemelijk te maken. De vraag is niet of er een geldig identiteitsbewijs overhandigd kan worden, maar of de identiteit redelijkerwijs aangetoond kan worden.

Dit kan door controle van de identiteit of raadpleging van de BRP. De controle van de identiteit kan, naast raadpleging BRP, door officiële documenten zoals een identiteitskaart, een paspoort of een rijbewijs. Dit mag ook een verlopen identiteitsdocument of een kopie zijn. Ook kan de identiteit op andere manieren worden aangetoond, zoals bijvoorbeeld door een geboorteakte. Kan de identiteit met geen enkel document of met een BRP inschrijving worden aangetoond, dan heeft de EU-burger niet kunnen aantonen dat hij/zij een EU-burger is.

Nee, de EU-burger kan zijn identiteit niet aantonen

Ja, de EU-burger kan zijn identiteit aantonen

1. Kan de EU-burger redelijkerwijs zijn identiteit aantonen?

Gekozen antwoord:

Nee, de EU-burger kan zijn identiteit niet aantonen:

Advies:

De betrokkene heeft in beginsel geen recht op opvang.

Adviseer betrokkene zich te melden bij de ambassade om een nieuw paspoort aan te vragen. Dit kan ook tijdens de opvang. In het geval betrokkene zijn/haar identiteit heeft aangetoond op andere wijze dan met een geldig paspoort/identiteitsbewijs is het niet hebben van een paspoort geen blokkade om op te vangen.

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

2. Is de EU-burger langer dan 3 maanden geleden Nederland ingereisd?

Toelichting:

Het is aan de EU-burger om aannemelijk te maken wanneer hij Nederland is ingereisd. U kunt dit mogelijk verifiëren door na te gaan of en wanneer een betrokkene ingeschreven is in de BRP. Soms is de informatie in de BRP echter verouderd, de feitelijke situatie telt. Als de BRP informatie is verouderd, kan de EU-burger aannemelijk maken wanneer hij Nederland is ingereisd door bijvoorbeeld een internationaal buskaartje te laten zien, maar ook door inzicht te geven in financiën (bijv. aankoopbonnetjes tonen of inzicht in het rekeningoverzicht te geven). Voor EU-burgers die al langere tijd heen en weer reizen van Nederland naar thuisland (wat kan blijken uit dat de EU-burger periodes RNI ingeschreven is en periodes niet) kan de laatste datum van inschrijving worden aangehouden.

Nee, de EU-burger is korter dan drie maanden geleden Nederland ingereisd

Ja, de EU-burger is langer dan drie maanden geleden Nederland ingereisd

2. Is de EU-burger langer dan 3 maanden geleden Nederland ingereisd?

Gekozen antwoord:

Nee, de EU-burger is korter dan drie maanden geleden Nederland ingereisd.

Advies:

betrokkene heeft in beginsel geen recht op gelijke behandeling.

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

3. Werkt de EU-burger in Nederland (A) of heeft hij/zij voldoende middelen van bestaan (B)?

Toelichting:

Als een EU-burger werknemer is en langer dan drie maanden in NL of voldoende middelen van bestaan heeft en langer dan drie maanden in NL is, dan is er een recht op gelijke behandeling. De EU-burger heeft zelf de verantwoordelijkheid om voorgaande aan te tonen.

A. Voor werk in Nederland moet aan de volgende eisen zijn voldaan:

1. Betrokkene werkt als werknemer of zelfstandige.

- Werknemer zijn kan aangetoond worden via een arbeidscontract, salarisbetalingen en loonstrookjes. Indien iemand over een DigiD beschikt kan er een inzicht verkregen worden in de loonopgave via iemands persoonlijke pagina op mijn UWV of mijn SVB. Betrokkene kan ook inzicht geven in zijn persoonlijke pagina op de sociale verzekeringsbank of u machtigen om Suwinet te bevragen.
- Zelfstandige zijn kan aangetoond worden via overlegging van de inschrijving bij de Kamer van Koophandel in combinatie met een inzicht in de inkomsten en gewerkte uren (zoals een balans, winst- of verliesrekening, maandelijkse opgaven van bedrijfsresultaten, een verklaring of prognose opgesteld door een account/ financieel adviseur of een (voorlopige) aangifte inkomstenbelasting van de belastingdienst).

2. Er is sprake van reële en daadwerkelijke arbeid.

Hiervoor zijn geen strikte criteria. Er is in ieder geval sprake van als iemand meer dan 50 procent van de toepasselijke bijstandsnorm verdient of ten minste 40 procent van de gebruikelijke volledige arbeidstijd tijd werkt (veelal is dat tenminste 40% van 36 uur). De ondergrens is dat de arbeid en inkomsten niet marginaal en bijkomstig (bijvoorbeeld slecht heel incidenteel een paar uur werkzaam) mogen zijn, want dan voldoet het niet meer aan het criterium reël en daadwerkelijk. Daarnaast is bijvoorbeeld wel sprake van een reële kans op werk wanneer de betrokkene een sollicitatiegesprek heeft gehad en wacht op de uitslag hiervan.

B. Voldoende middelen van bestaan kan de EU-burger bijvoorbeeld aantonen door middel van bankafschriften. De EU-burger heeft in ieder geval voldoende middelen van bestaan met een inkomen dat hetzelfde is als 100% van de [toepasselijke bijstandsnormen](#). De EU-burger kan zelf middelen hebben als hij/zij een uitkering ontvangt waarvoor voorafgaand premies zijn betaald (zoals ZW-uitkering, WW-uitkering, AOW-uitkering, WIA/WGA uitkering, etc.), uitkeringen waarvoor geen premies zijn betaald tellen niet als middelen (zoals uitkeringen op basis van de Wajong, Toeslagenwet, Participatiewet, inkomsten uit de Wet studiefinanciering 2000 en de kinderbijslag). De middelen mogen tevens bijvoorbeeld een gift, of erfenis, zijn geweest.

NB Zwart werk wordt hier niet meegerekend, het is geen legale arbeid en middelen die uit zwart werk zijn verkregen kunnen niet gelden als middelen van bestaan omdat deze niet op rechtmatige wijze zijn verkregen.

Nee, de EU-burger werkt niet en heeft ook geen voldoende middelen van bestaan

Ja, de EU-burger werkt of heeft voldoende middelen van bestaan

3. Werkt de EU-burger in Nederland (A) of heeft hij/zij voldoende middelen van bestaan (B)?

Gekozen antwoord:

Ja, de EU-burger werkt of heeft voldoende middelen van bestaan

Advies:

start beoordeling Wmo 2015

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

4. Heeft de EU-burger een aantoonbaar arbeidsverleden?

Toelichting:

Ook al heeft de EU-burger op dit moment geen werk, indien er sprake is van een aantoonbaar arbeidsverleden is er in sommige gevallen ook recht op opvang omdat de EU-burger dan de status van werknemer behoudt. Bij de beoordeling of er sprake is van een aantoonbaar arbeidsverleden moet worden gekeken of destijds door de EU-burger reële en daadwerkelijke arbeid is verricht. Voor de beoordeling daarvan gelden dezelfde criteria/voorwaarden als die onder stap 2 (A) zijn weergegeven voor het beoordelen van reële en daadwerkelijke arbeid als werknemer of zelfstandige.

Op het moment dat de EU-burger géén arbeidsverleden heeft en aangeeft werkzoekend te zijn is dat niet voldoende voor een recht op opvang in het kader van de Wmo 2015. Dat de EU-burger een reële kans op werk maakt is in de situatie wanneer er geen arbeidsverleden is niet relevant voor de beoordeling.

Nee, er is geen sprake van een aangetoond arbeidsverleden

Ja, er is sprake van een aangetoond arbeidsverleden

4. Heeft de EU-burger een aantoonbaar arbeidsverleden?

Gekozen antwoord:

Nee, er is geen sprake van een aangetoond arbeidsverleden

Advies:

Er is in beginsel geen recht op opvang in het kader van de Wmo 2015.

Als de EU-burger aangeeft wel te hebben gewerkt maar dat op dit moment (ten tijde van het loket bezoek) niet kan aantonen, adviseer dan aan de EU-burger om het arbeidsverleden alsnog aan te tonen door documenten te overleggen waaruit dat blijkt. Als betrokkene niet heeft gewerkt, verwijs betrokkene dan door naar organisaties die kunnen ondersteunen bij terugkeer naar het land van herkomst (Stichting Barka, Stichting De Regenbooggroep, of onafhankelijke cliëntondersteuning) of aansluiting op de arbeidsmarkt.

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

5. Staat de EU-burger ingeschreven bij het UWV?

Toelichting:

Om de status van werknemer te behouden geldt ook het vereiste dat de EU-burger werkzoekend is. In Nederland wordt dit ingevuld door te controleren of de EU-burger ingeschreven staat bij het UWV.

Redenen voor coulance:

Het kan voorkomen dat de EU-burger een aantoonbaar arbeidsverleden heeft, maar zich (nog) niet heeft ingeschreven bij het UWV. Dit kan zich voordoen in de volgende (niet limitatieve) situaties:

- De EU-burger heeft geen briefadres en kon zich daardoor niet inschrijven.
- De EU-burger heeft zich niet direct bij werkloosheid ingeschreven bij het UWV, maar schrijft zich vervolgens wel als werkzoekende in.
- De EU-burger was niet op de hoogte van de verplichting om zich in te schrijven bij het UWV.

Het is van belang om naar de omstandigheden te kijken in combinatie met de vraag of betrokkene zich dan nu wel zal inschrijven als werkzoekende en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt.

Nee, de EU-burger staat niet ingeschreven bij het UWV en er zijn geen redenen voor coulance

Nee, de EU-burger staat niet ingeschreven bij het UWV, maar er zijn **wel redenen** voor coulance

Ja, de EU-burger staat ingeschreven bij het UWV

5. Staat de EU-burger ingeschreven bij het UWV?

Gekozen antwoord:

Nee, de EU-burger staat niet ingeschreven bij het UWV en er zijn geen redenen voor coulance

Advies:

Er is in beginsel geen recht op opvang.

Advies EU-burger:

Het advies aan de betrokkene is om zich in te schrijven bij het UWV. Daarvoor is een (brief)adres nodig.

Advies gemeente:

- Het advies aan de gemeente is om een briefadres aan betrokkene te verstrekken.
- Daarnaast wordt aangeraden bij de gemeente altijd een warme overdracht te bewerkstelligen naar de afdeling werk en inkomen bij betreffende gemeente.
- Op de website workinnl.nl kan betrokkene veel relevante informatie vinden over o.a. wonen, ziekte en zorg, salaris en inschrijving in Nederland. Deze website is meertalig beschikbaar.

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

6. Is de EU-burger korter dan een half jaar geleden werkeloos geraakt?

Toelichting:

De EU-burger die korter dan een half jaar geleden werkeloos is geraakt behoudt de werknemersstatus als hij is ingeschreven bij het UWV.

Nee, de EU-burger is langer dan 6 maanden geleden werkeloos geraakt

Ja, de EU-burger is korter dan 6 maanden geleden werkeloos geraakt

6. Is de EU-burger korter dan een half jaar geleden werkeloos geraakt?

Gekozen antwoord:

Ja, de EU-burger is korter dan 6 maanden geleden werkeloos geraakt

Advies:

Start beoordeling Wmo 2015

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

7. Werkte de EU-burger voorafgaand aan het werkeloos worden één jaar of langer aaneengesloten in Nederland?

Toelichting:

Voor de EU -burger die langer dan 6 maanden geleden werkeloos is geraakt is het van belang of zijn arbeidsverleden langer was dan een aaneengesloten periode van één jaar. Hier kunnen in sommige gevallen enkele weken tussen zitten, bijvoorbeeld wanneer er tijd zit tussen twee arbeidscontracten. EU-burgers die hieraan voldoen behouden namelijk onder andere voorwaarden de werknemersstatus en daarmee het EU verblijfsrecht en recht op gelijke behandeling.

Nee, de EU-burger heeft een arbeidsverleden van **korter** dan een aaneengesloten periode van één jaar

Ja, de EU-burger heeft een arbeidsverleden van tenminste één onafgebroken jaar

7. Werkte de EU-burger voorafgaand aan het werkeloos worden één jaar of langer aaneengesloten in Nederland?

Gekozen antwoord:

Ja, de EU-burger heeft een arbeidsverleden van tenminste één onafgebroken jaar

Advies:

Start beoordeling Wmo 2015

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

8. Heeft de EU-burger zicht op werk?

Toelichting:

Ook als sprake is van een arbeidsverleden van korter dan één jaar, kan de werkloos geraakte EU-burger in de tijd dat hij als werkzoekende staat ingeschreven de status van “werknemer” en daarmee EU verblijfsrecht voor tenminste zes maanden behouden, mits hij/zij ingeschreven staat bij het UWV. Na die zes maanden behoudt hij de status van werknemer alleen als hij kan bewijzen dat hij nog steeds werkt zoekt en een reële kans maakt om werk te vinden. Een inschrijving bij een uitzendbureau is daarvoor bijvoorbeeld niet voldoende.

Nee, de EU-burger heeft geen reële kans om werk te vinden

Ja, de EU-burger heeft een reële kans om werk te vinden

8. Heeft de EU-burger zicht op werk?

Gekozen antwoord:

Ja, de EU-burger heeft een reële kans om werk te vinden

Advies:

Start beoordeling Wmo 2015

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

8. Heeft de EU-burger zicht op werk?

Gekozen antwoord:

Nee, de EU-burger heeft geen reële kans om werk te vinden

Advies:

Er is geen recht op opvang.

- Indien betrokkene geen reële kans meer heeft om werk te vinden wordt geadviseerd contact op te nemen met organisaties (stichting Barka, De Regenbooggroep) die kunnen ondersteunen bij terugkeer naar het land van herkomst.
- Daarnaast wordt aangeraden bij de gemeente altijd een warme overdracht te bewerkstelligen naar de afdeling werk en inkomen bij betreffende gemeente. Op de website workinnl.nl kan betrokkene veel relevante informatie vinden over o.a. wonen, ziekte en zorg, salaris en inschrijving in Nederland. Deze website is meertalig beschikbaar.

Einde vragenlijst

[Terug naar home](#)

Einde vragenlijst

Terug naar home